

VOLILNI MANIFEST

Slovenija 2026-2030

“Kar delaš, naredi razliko.
Odločiti se moraš edino,
kakšno razliko želiš narediti.”

Jane Goodall

Svetovno priznana primatologinja
in okoljska aktivistka

Vizija

Vesna predstavlja jasno in nujno vizijo:

Slovenija kot najbolj zelena država na svetu.

To je ambiciozen, a izvedljiv cilj, ki nas združuje v skupnem prizadevanju za čistejše okolje, boljše zdravje in trajnostno blaginjo za vse.

Zelena ni le barva - je naša zaveza do prihodnosti, zdravja ljudi in narave. Gospodarstvo ni ločeno od okolja: trg se odziva na ponudbo in povpraševanje, zato bomo hkrati spodbujali ponudbo inovativnih zelenih rešitev in ustvarjali trajnostno povpraševanje v podjetjih, javnih naročilih in pri potrošnikih. Zeleni prehod ni samo okoljska prednost, temveč velika gospodarska priložnost in eksistencialna nuja.

Naše odločitve temeljijo na znanju, socialni odgovornosti in dolgoročnem razmisleku o skupnem dobrem. Podpirali bomo lokalne verige vrednosti ter mala in srednja podjetja in obrtnike pri zeleni preobrazbi; zagotovili dostop do financiranja, spodbujali raziskave in izobraževanje ter gradili partnerstva z občinami, sindikati in gospodarstvom. Hkrati bomo skrbeli za pravičen prehod, da nobena regija ali delavka in delavec ne ostaneta zadaj.

Manifest je smerokaz, ki ga bomo prevedli v jasne, izvedljive programe v sodelovanju s strokovnjaki in lokalnimi skupnostmi. Verjamemo v sodelovanje, transparentnost in eksperimentiranje: uvajali bomo pilotne projekte, merili učinke z jasno določenimi kazalniki in širili rešitve, ki se izkažejo za učinkovite.

ŠTIRJE STEBRI

Sonce, voda, zrak, svoboda.

Sonce

Sonce simbolizira energijo in toplino doma, ki ju želimo zagotoviti vsem družinam. Opremili bomo strehe s sončnimi paneli, spodbudili energetske preнове in cenovno dostopna stanovanja, da znižamo življenjske stroške in povečamo energetska varnost družin.

Voda

Voda simbolizira pretok virov in znanja, ki poganja blaginjo. Vzpostavili bomo javni sklad za rast in inovacije, podprli lokalne verige vrednosti in krožno gospodarstvo ter posodobili infrastrukturo za konkurenčno in trajnostno gospodarstvo.

Zrak

Zrak simbolizira varnost in kakovost življenja, brez katere zdravje peša. Zmanjšali bomo emisije, okrepili civilno zaščito in rezerve, vzpostavili mikro-omrežja ter enoten sistem poveljevanja za boljšo odpornost proti naravnim in digitalnim grožnjam.

Svoboda

Svoboda simbolizira moč ljudi pri soustvarjanju svoje prihodnosti. Prenesli bomo več odločitev bliže ljudem z participativnimi proračuni, večjo preglednostjo, podporo zadrugam in enostavnimi mehanizmi za aktivno državljanstvo.

Boj proti druginji

Kaj rešujemo:

Stanovanja so predraga, energija vedno dražja, brez avtomobila si marsikje ujet, družine pa nosijo vse večje breme vrtca, zdravstva in oskrbe starejših.

Zakaj je to pomembno:

Če stroškov ne obvladamo, bo vse več ljudi zdrsnilo v revščino. Želimo, da osnovne življenjske potrebe - topel dom, elektrika, čista voda, javni prevoz, dostopno zdravstvo - postanejo standard za vse.

Kako bomo to dosegli:

- **Stanovanja:** več neprofitnih stanovanj, leasing z odkupno možnostjo, obnova praznih nepremičnin.
- **Energija:** »Sonce je od vseh« - sončne elektrarne na vsaki strehi, solarni nadstreški, oproščen DDV na panele.
- **Mobilnost in kolesarjenje:** javni prevoz in kolo postaneta prva izbira; brezplačen prevoz za mladino in upokojujence; varne kolesarske poti in kolesarnice; subvencije za prehod iz avta na kolo.
- **Delo in plače:** minimalna plača se usklajuje z življenjskimi stroški, nižji prispevki pri nizkih plačah, negativni davek na dohodek.
- **Zdravstvo, vrtec, oskrba:** starši plačajo v vrtcu le obroke, digitalne čakalne liste, več domov za starejše.

Sonce pomeni toplino doma in varnost za družine.

Pospešek gospodarstvu

Kaj rešujemo:

Plače so prenizke, ker gospodarstvo premalo temelji na znanju, inovacijah in končnih izdelkih. Dostop do kapitala in podpora država pogosto otežuje.

Zakaj je to pomembno:

Slovenija potrebuje konkurenčno gospodarstvo, ki ustvarja višje plače, več investicij in stabilne pokojnine. Blaginja temelji na pretoku znanja, kapitala in inovacij - kot voda, ki teče in daje življenje.

Kako bomo to dosegli:

- **Inovacije:** javni sklad za rast, država kot prvi kupec, davčne olajšave za raziskave.
- **Infrastruktura:** posodobitev železnic, logistike in mreže polnilnic.
- **Krožno gospodarstvo:** pravica do popravila, recikliranje kot standard, povezovanje podjetij.
- **Finance:** javna sredstva nagrajujejo podjetja z delitvijo dobička in poštenimi plačami.
- **Davki:** poenostavitev sistema, razbremenitev srednjega razreda, okoljski davki po načelu »onesnaževalec plača«.
- **Pošten trg:** preprečevanje kartelov, odprti standardi, transparentna plačna razmerja.

Voda pomeni pretok znanja in kapitala, ki prinaša blaginjo.

Varnost za ljudi in naravo

Kaj rešujemo:

Slovenijo vse pogosteje prizadenejo poplave, suše, požari, vročinski valovi in kibernetne grožnje. Sistem zaščite je razdrobljen, vojska pa nima jasne vloge v podpori ljudem.

Zakaj je to pomembno:

Varnost je kot zrak - opaziš ga šele, ko ga zmanjka. Brez varnosti ni življenja, dela, investicij in zaupanja v prihodnost.

Kako bomo to dosegli:

- **Naravne nesreče:** okrepitev civilne zaščite, gasilcev, gradnja nasipov, SMS opozorila, nujni sklad za popravila.
- **Prehranska in energetska varnost:** zaloge hrane, vode in zdravil, pogodbeni odkupi, mikro-omrežja in baterijski hranilniki.
- **Okoljska zaščita:** posebna enota okoljske policije, stroge kazni za okoljski kriminal.
- **Strateška obramba:** enoten center poveljevanja in jasna vloga vojske kot podporne sile pri reševanju, inženirski pomoči in kibernetni zaščiti.
- **Lokalna hrana in javne kuhinje:** javna naročila in programi, ki dajejo prednost lokalnim pridelkom, ter mreža javnih kuhinj za krizno oskrbo.

Zrak pomeni varnost in možnost, da dihamo brez strahu.

Povezana skupnost

Kaj rešujemo:

Institucije so odmaknjene od ljudi, lokalne skupnosti izgubljajo vpliv nad prostorom, viri in storitvami. Demokracija je preveč formalna, preglednosti in zaupanja primanjkuje.

Zakaj je to pomembno:

Svoboda pomeni, da imajo ljudje možnost odločati o svojem življenju in okolju. Le tako krepimo pripadnost, odgovornost in skupnostno odpornost.

Kako bomo to dosegli:

- **Demokracija:** uvedba participativnih proračunov, lokalnih referendumov in rednih forumov s sredstvi za skupnostne projekte.
- **Transparentnost:** enoten javni portal z vsemi pogodbami, plačili in registri lobističnih stikov; zaščita žvižgačev.
- **Lokalna avtonomija:** okrepitev pristojnosti občin, regij in četrtnih skupnosti - prenos odločanja o prostoru, javnih storitvah, upravljanju virov in proračunih bliže ljudem.
- **Upravljanje:** omejitev mandatov, soupravljanje v javnih zavodih in podjetjih.
- **Skupne dobrine:** voda, zemlja in javni prostor ostanejo skupni; lažje ustanavljanje zadrug.

Svoboda pomeni moč ljudi in prihodnost brez zlorab.

www.vesnazelenastranka.si